

REPUBLIKA HRVATSKA
Trgovački sud u Zagrebu
Zagreb, Amruševa 2/II

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Zagrebu, po sutkinji toga suda Tini Šimović, u pravnoj stvari tužitelja TOTIĆ d.o.o. u stečaju, Zagreb, IV Stara Peščenica 1, OIB 11138377955, kojeg zastupa stečajna upraviteljica Marija Vujčić Turkulin, a nju punomoćnica Blaženka Čulap, odvjetnica u Zagrebu, Trnjanska 59a, protiv tuženika ALFA MODUS d.o.o. Zagreb, Savska cesta 182, OIB 77422329096, koje zastupa punomoćnik Ivan Kapor, odvjetnik u Zagrebu, Zadarska 77, radi pobijanja pravne radnje stečajnog dužnika, nakon provedene javne glavne rasprave, zaključene 9. lipnja 2017., u prisutnosti punomoćnika stranaka, 21. srpnja 2017.

p r e s u d i o j e

I./ Utvrđuje se da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja Sporazum radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini od 19. ožujka 2013., solemniziran kod javnog bilježnika Marijana Jurića pod poslovnim brojem OV-3266/2013.

II./ Nalaže se Općinskom građanskom sudu u Zagrebu – zemljišnoknjižnom odjelu Sesvete na nekretninama upisanim u:

- zk.ul. br. 7002, zk.č.br. 1144 k.o. Sesvetski Kraljevec, Novačica (dvorište Novačica (418 m² i Igralište Novačica (543 m²)), ukupne površine 961 m²,
- zk.ul. br. 7001, zk.č.br. 1145 k.o. Sesvetski Kraljevec, Popovečka cesta (dvorište Popovečka cesta (500 m²), dio kuće br. 50 Popovečka cesta (104 m²) i oranica Popovečka cesta (111 m²)), ukupne površine 715 m²,
- zk.ul. br. 7003, zk.č.br. 1149 k.o. Sesvetski Kraljevec, Novačica (igralište Novačica (333 m²) i dvorište Novačica (117 m²)), ukupne površine 450 m²,

brisanje uknjižbe založnog prava za korist tuženika ALFA MODUS d.o.o., na temelju Sporazuma radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini od 19. ožujka 2013. solemniziranog kod javnog bilježnika Marijana Jurića pod poslovnim brojem OV-3266/2013, radi osiguranja tražbine u iznosu od 3.652.000,00 kn, uz primjenu valutne klauzule, odnosno protuvrijednosti od EUR 481.423,26 po srednjem tečaju HNB na dan sastavljanja ugovora, s redovnom kamatnom stopom po stopi od 12% godišnje, promjenjivom, drugim kamatama, naknadama i troškovima prema Sporazumu i uspostava zemljišnoknjižnog stanja kakvo je bilo prije provedbe predmetnog Sporazuma pod poslovnim brojem Z-1149/13, u roku od 8 dana.

III./ Odbija se kao neosnovan tužitelj tužbeni zahtjev u dijelu kojim od tuženika traži izdavanje brisovnog očitovanja koja će u protivnom zamijeniti ova presuda te u dijelu u kojem od tuženika traži trpjeti uspostavu prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja na način da se briše založno pravo uknjiženo na nekretninama.

IV./ Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 99.143,75 kn, sa zateznim kamata obračunatim počevši od 21. srpnja 2017. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope Hrvatske narodne banke na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, sve u roku od 8 dana.

V./ Odbija se kao neosnovan tužitelj zahtjev za naknadu parničnih troškova u iznosu od 3.125,00 kn, sa zateznim kamata obračunatim počevši od 21. srpnja 2017. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope Hrvatske narodne banke na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena te u dijelu u kojem zatezne kamate na troškove parničnog postupka u iznosu od 99.143,75 kn, u razdoblju od 21. srpnja 2017. do isplate potražuje po stopi koja prelazi stopu koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope Hrvatske narodne banke na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena.

VI./ U cijelosti se odbija kao neosnovan tuženikov zahtjev za naknadu parničnih troškova.

Obrazloženje

Tužitelj je 29. lipnja 2015. podnio ovom sudu tužbu protiv tuženika radi pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika. U tužbi i tijekom postupka navodi, u bitnome, da je rješenjem ovog suda poslovni broj St-967/13 nad tužiteljem 3. srpnja 2013. otvoren stečajni postupak na temelju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka podnesenog 29. travnja 2013.

Tvrdi da je 19. ožujka 2013. društvo ALFA-MODUS d.o.o. kao zajmodavac s društvima TEM-95 d.o.o. kao zajmoprimcem, BAR-GRAD d.o.o. kao založnim dužnikom, Emilom Tošićem kao jamcem platcem, Brankom Turićem kao fiducijarnim vjerovnikom i tužiteljem kao založnim dužnikom zaključilo Sporazum radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini, koji je solemniziran kod javnog bilježnika Marijana Jurića pod poslovnim brojem OV-3266/2013. Predmetnim Sporazumom da je tužitelj na svojim nekretninama, pobliže opisanima u izreci presude, dopustio u korist tuženika osnivanje založnog prava radi osiguranja tražbine zajmodavca (ovdje tuženika) prema zajmoprimcu (TEM-95 d.o.o.), u iznosu glavnice od 3.650.000,00 kn i sporednih prava, a po osnovi među, istim strankama, sklopljenog Ugovora o zajmu od 19. ožujka 2013. Na temelju predmetnog Sporazuma da je u zemljišnim knjigama na odnosnim nekretninama tužitelja, pod poslovnim brojem Z-1149/13, proveden upis založnog prava za korist tuženika. Tvrdi da je tužitelj, po osnovi predmetnog Sporazuma, kao založni dužnik dao u zalog svoje nekretnine, a da za to nije primio nikakvu protučinidbu od stranaka predmetnog Sporazuma.

Tvrdi da navedeni Sporazum predstavlja poboju pravnu radnju stečajnog dužnika jer da se radi o pravnoj radnji bez naknade, u smislu odredbe čl. 132. st.1. mjerodavnog Stečajnog zakona ("Narodne novine" broj 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12 i 45/13, dalje SZ) obzirom su nekretnine tužitelja bez protučinidbe opterećene založnim pravom koje svojem nositelju daje prednost pri namirenju njegove osigurane tražbine iz vrijednosti zalog pred stečajnim vjerovnicima tužitelja koji su time oštećeni jer da imovina tužitelja kao stečajnog dužnika nije dostatna za namirenje tražbina stečajnih vjerovnika.

Konačno uređenim tužbenim zahtjevom, ispravljenim podneskom od 26. lipnja 2017. u pogledu zemljišno-knjižnog opisa nekretnina (površine čestica) i preciziranim u pogledu subjekta kojem se nalaže provedba brisanja spornog upisa (zemljišno-knjižni odjel koji je proveo upis na temelju pobijanog Sporazuma), predlaže utvrditi da je predmetni Sporazum bez pravnog učinka prema stečajnoj masi stečajnog dužnika te naložiti nadležnom zemljišnoknjižnom odjelu uspostavu ranijeg zemljišnoknjižnog stanja, kakvo je bilo prije provedbe uknjižbe založnog prava na temelju ovog Sporazuma na nekretninama tužitelja. Nadalje, traži naložiti tuženiku i izdavanje odgovarajućeg brisovnog očitovanja te trpljenje uspostave ranijeg zemljišnoknjižnog stanja brisanjem predmetnog založnog prava uknjiženog na nekretninama tužitelja.

U odgovoru na tužbu i tijekom postupka tuženik, prije svega, prigovora suviše visoko naznačenoj vrijednosti predmeta spora ističući kako vrijednost predmeta spora predstavlja vrijednost tužiteljevih nekretnina koje su predmet zalog, a ne vrijednost založnim pravom osigurane tražbine, jer da tužitelj kao založni dužnik tuženiku odgovara samo vrijednošću založenih nekretnina, a ne i ostalom svojom imovinom.

Nadalje, pogrešnim smatra tužiteljevo pravno shvaćanje da među strankama sklopljeni Sporazum radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini od 19. ožujka 2013., koji je solemniziran kod javnog bilježnika Marijana Jurića pod poslovnim brojem OV-3266/2013, predstavlja besplatni pravni posao, jer da je predmetni Sporazum sklopljen u svrhu osiguranja potraživanja tuženika iz Ugovora o zajmu od 19. ožujka 2013. (omaškom 2015.), kojim se ugovorom tuženik kao zajmodavac obvezao isplatiti iznos od 3.650.000,00 kn društvu TEM-95 d.o.o. kao zajmoprimcu. Osim toga, ističe da je tužitelj, i nakon upisa predmetnog založnog prava, vlasnik nekretnina koje su predmet zalog te da bi, u slučaju ostvarenja založnog prava za korist tuženika, tužitelj stekao pravo regresa prema zajmoprimcu kao glavnom dužniku.

Nadalje, tvrdi da je tuženik na temelju sklopljenog Ugovora o zajmu od 19. ožujka 2013. i predmetnog Sporazuma u cijelosti ispunio svoju obvezu i isplatio pozajmljeni iznos, koji iznos da mu u međuvremenu nije vraćen. Obzirom je, sukladno Ugovoru o zajmu od 19. ožujka 2013., davanje odgovarajućeg osiguranja koje je predmetom Sporazuma čije pobijanje tužitelj u ovoj parnici traži, bilo, prema volji stranaka, uvjet isplate zajma, smatra kako predmetni Sporazum nije moguće samostalno pobijati, već da je tužbom tužitelj trebao obuhvatiti i Ugovor o zajmu od 19. ožujka 2013.

U postupku je izvršen je uvid i pročitane su sljedeće isprave: rješenje ovog suda poslovni broj St-967/13 od 3. srpnja 2013. o otvaranju stečajnog postupka nad tužiteljem (list 6-9 spisa), Sporazum radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na

nekretnini od 19. ožujka 2013. (list 9-17 spisa), neslužbene kopije izvadaka iz zemljišne knjige i uvid u e-Zemljišne knjige za zk.č.br. 1144 k.o. Sesvetski Kraljevec (list 18-19, 54-56 spisa), zk.č.br. 1145 k.o. Sesvetski Kraljevec (list 20-21, 51-53 spisa) i zk.č.br. 1149 k.o. Sesvetski Kraljevec (list 22-23, 57-59 spisa), prijedlog za otvaranje postupka predstečajne nagodbe od 28. prosinca 2012. (list 24 spisa), potvrda Financijske agencije o solventnosti tužitelja na dan 18. ožujka 2013. (list 25 spisa), prijedlog za pokretanje stečajnog postupka od 23. travnja 2013. (list 26 spisa), dopis tužitelja od 10. veljače 2015. s povratnicom (list 27-28 spisa), rješenje ovog suda poslovni broje St-967/13 od 18. lipnja 2015. kojim se stečajnom upravitelju daje odobrenje za pobijanje Sporazuma radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini solemniziranog kod javnog bilježnika Marijana Jurića pod poslovnim brojem OV-3266/2013 19. ožujka 2013. (list 29 spisa), ugovor o zajmu od 19. ožujka 2013. (list 37-43 spisa), plan otplate (list 44 spisa), neslužbeni kopija izvataka iz sudskog registra za tuženika (list 45-50 spisa), neopozive uputa za plaćanje iz odobrenog zajma od 26. ožujka 2013. (list 67, 69 i 71 spisa), potvrde o plaćanju (list 68, 70 i 72-75 spisa), rješenje ovog suda poslovni broj St-967/13 od 18. rujna 2013. i 18. studenog 2014. o utvrđenim i osporenim tražbinama (list 78-81 spisa), dio izvješća stečajnog upravitelja tužitelja (list 82 spisa), mišljenje sudskog vještaka Mirka Kožulja od 17. svibnja 2014. (list 86 spisa), dopis Ministarstva financija Porezne uprave od 29. ožujka 2016. (list 88 spisa).

Temeljem tako provedenih dokaza ovaj sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan u pretežitom dijelu.

Predmet spora jest pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika, s posljedicom utvrđenja da je Sporazum radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini od 19. ožujka 2013., solemniziran kod javnog bilježnika Marijana Jurića pod poslovnim brojem OV-3266/2013, bez pravnog učinka prema stečajnoj masi stečajnog dužnika i brisanjem uknjižbe prava zaloga provedene na nekretninama stečajnog dužnika za korist tuženika na temelju ovog Sporazuma.

Među strankama nije sporno da je rješenjem ovog suda, donesenim pod poslovnim brojem St-967/13 3. srpnja 2013., istog dana nad tužiteljem otvoren stečajni postupak, a na temelju prijedloga za otvaranje stečaja Financijske agencije od 29. travnja 2013.

Nadalje, nije sporno da je 19. ožujka 2013. društvo ALFA-MODUS d.o.o. kao zajmodavac s TEM-95 d.o.o. kao zajmoprimcem, BAR-GRAD d.o.o. kao založnim dužnikom, Emilom Tošićem kao jamcem platcem, Brankom Turićem kao fiducijarnim vjerovnikom i tužiteljem kao založnim dužnikom zaključilo Sporazum radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini koji je solemniziran kod javnog bilježnika Marijana Jurića pod poslovnim brojem OV-3266/2013. Nije sporno da je predmetnim Sporazumom tužitelj, na svojim nekretninama pobliže opisanima u izreci presude, dopustio u korist tuženika osnivanje založnog prava radi osiguranja tražbine zajmodavca (tužitelja) prema zajmoprimecu (TEM-95 d.o.o.), u iznosu glavnice od 3.650.000,00 kn i sporednih prava, a po osnovi među istim strankama sklopljenog Ugovora o zajmu od 19. ožujka 2013. te da je, na temelju predmetnog Sporazuma, u zemljišnim knjigama na odnosnim nekretninama pod poslovnim brojem Z-1149/13 proveden upis založnog prava za korist tuženika.

Nije sporno da tuženik u stečajnom postupku koji se vodi nad tužiteljem nije prijavio svoje potraživanje kao stečajni vjerovnik tužitelja.

Među strankama je sporna osnovanost utuženog potraživanja odnosno jesu li ispunjene zakonske pretpostavke za pobijanje predmetnog ugovora.

Prije svega, povodom po tuženiku istaknutog prigovora suviše visoko naznačene vrijednosti predmeta spora u tužbi, i iznosu od 3.650.000,00 kn, sud je, rješenjem donesenim na ročištu 13. ožujka 2017., vrijednost predmeta spora odredio u visini od 1.426.228,06 kn. Vrijednost predmeta spora određena je, na suglasan prijedlog stranaka, u visini vrijednosti nekretnina koja su predmet spora, na koju vrijednost tužitelj tvrdi da su ove nekretnine procijenjene od strane sudskog vještaka Mirka Kožulja u stečajnom postupku nad tužiteljem.

Nadalje, uvidom u rješenje ovog suda, poslovni broj St-967/13 od 18. lipnja 2015., utvrđeno je da je stečajni sudac dao odobrenje stečajnom upravitelju tužitelja za podnošenje tužbe radi pobijanja predmetnog Sporazum radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini. Nadalje, iz rješenja o otvaranju stečaja nad tužiteljem utvrđeno je da je stečaj otvoren 3. srpnja 2013., dok je predmetna tužba podnesena 29. lipnja 2015., slijedom čega je utvrđeno da je predmetna tužba podnesena unutar prekluzivnog roka od dvije godine od otvaranja stečaja i da su stoga ispunjene procesne pretpostavke za vođenje ovog postupka u smislu odredbe čl. 141. st.2. i st.4. SZ-a.

Odredbom čl. 127. st. 1. SZ-a propisane su opće pretpostavke za pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika te je određeno da pravne radnje stečajnog dužnika poduzete prije otvaranja stečajnoga postupka kojima se remeti ujednačeno namirenje stečajnih vjerovnika (oštećenje vjerovnika), odnosno kojima se pojedini stečajni vjerovnici stavljaju u povoljniji položaj (pogodovanje vjerovnika), stečajni upravitelj u ime stečajnoga dužnika i stečajni vjerovnici mogu pobijati u skladu s odredbama SZ-a.

Sukladno odredbi čl. 132. SZ-a, pravne radnje bez naknade ili uz neznatnu naknadu mogu se pobijati ako su poduzete unutar razdoblja od četiri godine prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka, s time da se ne mogu pobijati uobičajeni prigodni darovi neznatne vrijednosti.

Pobijani Sporazum, prema pravnom shvaćanju ovog suda, predstavlja pravnu radnju bez naknade u smislu odredbe čl. 132. SZ-a.

Prije svega, utvrđeno je da predmetni Sporazum zaključen 19. ožujka 2013., s time da se, u smislu odredbe čl. 138. st. 1. SZ-a, u konkretnom slučaju smatra da je poduzet u trenutku podnošenja prijedloga za upis založnog prava nekretninama tužitelja u zemljišne knjige na temelju ovog Sporazuma, što je, prema dostavljenim izvadcima iz zemljišnih knjiga, bilo 26. ožujka 2013. Nadalje, stečajni postupak nad stečajnim dužnikom otvoren je 3. srpnja 2013., na temelju prijedloga za otvaranje stečaja od 29. travnja 2013. Slijedi dakle da je pobijani Sporazum pravna radnja poduzeta u posljednjem mjesecu prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka, dakle pravna radnja poduzeta unutar razdoblja koje omogućava njezino pobijanje u smislu odredbe čl. 127. st.1. i čl. 132. st.1. SZ-a.

Iz rješenja ovog suda poslovni broj St-967/13-22 od 18. rujna 2013. kojim su na općem ispitnom ročištu utvrđene prijavljene tražbine stečajnih vjerovnika tužitelja i rješenja ovog suda poslovni broj St-967/13 od 18. studenog 2014. kojim su na posebnom ispitnom ročištu utvrđene prijavljene tražbine stečajnih vjerovnika tužitelja te dijela izvješća stečajne upraviteljice tužitelja sastavljenog prije općeg ispitnog ročišta (prije isteka razdoblja od tri mjeseca u kojem vjerovnici još imaju pravo prijavljivati svoje tražbine nakon ispitnog ročišta) utvrđeno je da su na općem i posebnom ispitnom ročištu priznate od strane stečajnog upravitelja tužitelja tražbine u prvom i drugom višem isplatnom redu u ukupnom iznosu od 9.070.475,89 kn (i to u iznosu od 8.946.626,74 kn na općem ispitnom ročištu i u iznosu od 123.849,15 kn na posebnom ispitnom ročištu). Prema izvješću stečajne upraviteljice tužitelja ukupna vrijednost stečajne mase iznosi 5.604.390,53 kn pa je, dakle, utvrđeno da stečajna masa tužitelja nije dostatna za podmirenje svih priznatih tražbina stečajnih vjerovnika.

Obzirom je Sporazumom koji je predmet pobijanja tuženiku dano založno pravo koje mu, u stečajnom postupku nad tužiteljem daje status razlučnog vjerovnika (čl. 81. SZ-a), koji svoju razlučnim pravom osiguranu tražbinu može namiriti iz vrijednosti zalog (nekretninama tužitelja na kojima je založno pravo uknjiženo, a koje čine stečajnu masu) prioriteto, odvojeno od ostalih tužiteljevih vjerovnika i u cijelosti (do visine vrijednosti predmeta zalog) stečajna masa je poduzimanjem ove radnje umanjena. Tuženik kao tužiteljev razlučni vjerovnik, koji nije ujedno i njegov stečajni vjerovnik, ima pravo namiriti svoju založnim pravom osiguranu tražbinu iz vrijednosti predmetnih nekretnina ostvarenih njihovom prodajom tijekom stečajnog postupka neovisno o namirenju ostalih vjerovnika tog stečajnog dužnika, jer do visine iznosa svoje založnim pravom osigurane tražbine isključuje stečajne vjerovnike od namirenja iz vrijednosti nekretnina na kojima je založno pravo osnovano. Uspješnim pobijanjem predmetnog Sporazuma postiglo bi se bolje namirenje stečajnih vjerovnika, jer bi prestalo tuženikovo pravo prvenstvenog i odvojenog namirenja njegove tražbine iz vrijednosti založenih nekretnina te bi se iz vrijednosti ostvarene prodajom predmetnih nekretnina u stečajnom postupku namirivale skupno tražbine svih tužiteljevih vjerovnika.

Pobijanim Sporazumom, a što među strankama nije sporno, tužitelj je dao suglasnost, u svojstvu založnog dužnika, za zasnivanje založnog prava na svojim nekretninama, a u svrhu osiguranja tražbine tuženika po osnovi povrata iznosa pozajmljenog društvu TEM-95 d.o.o. Iz sadržaja predmetnog Sporazuma i navoda stranaka tijekom postupka nedvojbeno je da tužitelj od tuženik ili drugih sudionika predmetnog Sporazuma, nije ovlašten primiti bilo kavu naknadu niti je bilo kakvu naknadu za davanje svojih nekretnina u zalog primio pa se stoga, u odnosu na tužitelja, radi o pravnoj radnji bez naknade u smislu odredbe čl. 132. st.1. SZ-a.

Okolnosti na koje ukazuje tuženik, da je tužitelj i nadalje vlasnik založenih nekretnina te da bi, u slučaju namirenja osigurane tražbine iz vrijednosti zalog kao ispunitelj stekao pravo regresa (čl. 52. Zakon o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15, dalje ZOO) nisu od utjecaja na donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari. Ovo stoga što je za primjenu odredbe čl. 132. st.1. SZ-a odlučna činjenica da stečajni dužnik nije ovlašten niti je primio bilo kakvu naknadu za pobijanu pravnu radnju, sklapanje predmetnog Sporazuma na osnovi kojeg je, kao založni dužnik koji nije ujedno i glavni dužnik, založio svoje nekretnine. Eventualno regresno pravo koje bi stečajni dužnik stekao ako i kada bi se iz vrijednosti njegovih založenih nekretnina namirila osigurana tražbina ne oduzima, prema pravnom shvaćanju ovog suda, predmetnom Sporazumu svojstvo pravne radnje bez naknade u smislu odredbe čl. 132. st.1. SZ-a.

Također nisu od utjecaja tuženikovi navodi da predmetni Sporazum nije moguće samostalno pobijati, već da je tužbom tužitelj trebao obuhvatiti i Ugovor o zajmu od 19. ožujka 2013. Ovo stoga što je za stjecanje spornog založnog prava kao pravi temelj tužitelju bio dostatan predmetni Sporazum, a na osnovi kojeg je sporno založno pravo i uknjiženo u zemljišnoj knjizi.

Temeljem svega izloženog, utvrđeno je da su u konkretnom slučaju ispunjene opće pretpostavke pobijanja iz odredbe čl. 127. st.1. SZ-a, i posebna pretpostavka (zakonski razlog pobijanja) iz odredbe čl. 132. st.1. SZ-a, jer se radi o pravnom poslu bez naknade, sklopljenom unutar razdoblja od 4 godine prije pokretanja stečajnog postupka, poduzimanjem kojeg su oštećeni stečajni vjerovnici, a pobijanjem kojeg se postiže bolje namirenje stečajnih vjerovnika.

Stoga je utvrđeno da je pobijani Sporazum bez pravnog učinka prema stečajnoj masi stečajnog dužnika TOTIĆ d.o.o. u stečaju i naloženo nadležnom zemljišnoknjižnom odjelu, kod kojeg se vode zemljišne knjige za odnosne nekretnine brisanje upisa koji su provedeni na temelju pobijenog Sporazuma te uspostava ranijeg zemljišnoknjižnog stanja.

Imajući u vidu pravne posljedice pobijanja iz odredaba čl. 141. st.5. i st.7. SZ-a, da pravomoćna presuda kojom se prihvaća zahtjev za pobijanje pravne radnje, oduzima pravnoj radnji učinak prema stečajnoj masi i djeluje prema stečajnom dužniku, stečajnoj masi i svim stečajnim vjerovnicima pa se tužbom tražena pravna zaštita ostvaruje nadležnom zemljišnoknjižnom sudu naloženom uspostavom ranijeg zemljišnoknjižnog stanja sud je kao neosnovan odbio dio tužbenog zahtjeva kojim se od tuženika traži izdavanje odgovarajućeg brisovnog očitovanja, jer tužitelj niti je pravno ovlašten zahtijevati takvu radnju od tuženika niti je takvo očitovanje tuženika radnja potrebna za ostvarivanje pravni posljedica pobijanja pravne radnje stečajnog dužnika. Nadalje, kao nepotreban i suvišan, u smislu citiranih odredaba, odbijen je i dio tužbenog zahtjeva kojim se traži naložiti tuženiku trpljenje uspostave prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja, dakle trpljenje zakonom propisanih pravnih posljedica pobijanja.

Obzirom odlučne činjenice u ovoj pravnoj stvari među strankama nisu sporne, sud je kao nepotrebne odbio dokazne prijedloge saslušanja zakonskih zastupnika pravnih osoba te fizičkih osoba koje su sudjelovale u sklapanju predmetnog Sporazuma (Ante Totića zakonskog zastupnika tužitelja u spornom razdoblju, zakonskog zastupnika društva TEM-95 d.o.o. i tuženika, Emila Tošića, Alena Bartolića i Branka Turića) predloženih na okolnost sklapanja predmetnog Sporazuma. Obzirom tuženik i ne tvrdi da bi temeljem predmetnog Sporazuma tužitelj primio bilo kakvu naknadu, već svoju tvrdnju da predmetni Sporazum ne predstavlja pravnu radnju bez naknade temelji na pogrešnom pravnom shvaćanju, sud je kao nepotrebne odbio dokazne prijedloge provođenja po tužitelju predloženog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja i saslušanja stečajne upraviteljice tužitelja. Nije sporno, niti odlučno, da je tuženik isplatio pozajmljeni iznos i da mu ovaj iznos nije u međuvremenu vraćen pa je kao nepotreban odbijen dokazni prijedlog tuženika radi provođenja financijsko-knjigovodstvenog vještačenja na ovu okolnost. Također, sud je kao nepotreban odbio i dokazni prijedlog saslušanja stečajne upraviteljice tužitelja na okolnost nedostatnosti stečajne mase za nemirenje tražbina stečajnih vjerovnika u stečaju, obzirom je ovu odlučnu činjenicu utvrdio na temelju u spisu priloženih isprava.

Dio tužbenog zahtjeva s kojim tužitelj nije uspio u sporu razmjerno je neznan te raspravljanjem o ovom dijelu tužbenog zahtjeva nisu nastali posebni troškovi slijedom čega tužitelju, u smislu odredbe čl. 154. st.3. u vezi s odredbom čl. 155. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14, dalje ZPP), pripada prvo na naknadu troškova postupka.

U odnosu na trošak zastupanja tužitelja po punomoćniku odvjetniku, prema ispostavljenom troškovniku (čl. 2. st.2 ZPP-a), vrijednosti predmeta spora i Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 142/12, 103/2014, 118/2014 i 107/15, dalje Tarifa), tužitelju je priznat trošak za sastava tužbe (Tbr. 7/1 Tarife), podneska od 4. ožujka 2016. (T.br. 8/1 Tarife) i zastupanja na ročištima 8. veljače 2016., 13. ožujka 2017. i 9. lipnja 2017. (T.br. 9/1 Tarife), u iznosu od po 14.263,00 kn, što uvećano za PDV u visini od 25% (T.br. 42 Tarife) iznosi 89.143,75 kn.

Troškovi sastavljanja podnesaka od 12. studenog 2015., 12. svibnja 2016. i 3. studenog 2016., kojima tužitelj požuruje postupanje, nisu priznati jer nisu bili potrebni za vođenje parnice u smislu odredbe čl. 155. st.1. ZPP-a. Nadalje, trošak sastavljanja podnesaka od 26. svibnja 2017., kojim tužitelj ispravlja tužbeni zahtjev, prema pravnom shvaćanju ovog suda, ne predstavlja radnju trošak koje je tužitelju dužna naknaditi protivna strana, jer nije svojim postupanjem u parnici prouzročila nastanak ovog troška. Zahtjev za naknadu troška zastupanja na ročištu za objavu presude također je odbijen kao neosnovan primjenom odredbe čl. 155. st.1. ZPP-a. Ovo stoga što se, u skladu s odredbom čl. 335. istoga zakona, ročište za objavu presude održava neovisno o tome jesu li stranke o njemu uredno obaviještene, odnosno jesu li pristupile na to ročište, presuda se strankama, ako o ročištu nisu redno obaviještene dostavlja u skladu sa zakonskim odredbama o dostavi pismena, a ako su o ročištu uredno obaviještene, ističe se istog dana na internetskoj stranici e-oglasna ploča suda pa dolazak punomoćnika na ovo ročište nije bio potreban radi vođenja parnice.

Nadalje, tužitelju je, primjenom odredbe T.br. 1.1 i T.br. 2.1. Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj: 74/1995, 57/1996, 137/2002, 125/2011, 112/2012, 157/2013, 110/2015), priznat trošak sudske pristojbe na tužbu (omaškom odgovor na tužbu) i presudu, u iznosu od po 5.000,00 kn.

Zatezne kamate na priznate troškove postupka tužitelju pripadaju počevši od donošenja presude, sukladno odredbi čl. 30. st.2. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj 25/13 i 25/13), po stopi određenoj u skladu s odredbom čl. 29. st.2. ZOO-a, za ostale odnose, dok je tužiteljev zahtjev odbijen u dijelu u kojem zatezne kamate potražuje po višoj stopi, pogrešno smatrajući da se radi odnosu iz trgovačkog ugovora.

Slijedom navedenog, tužitelju je dosuđena naknada troškova postupka u ukupnom iznosu od 99.143,75 kn, s pripadajućim zateznim kamatama obračunatim počevši od donošenja presude do isplate, dok je tužiteljev zahtjev odbijen u dijelu u kojem potražuje naknadu troškova postupka u iznosu od 3.125,00 kn, sa zateznim kamatama te u dijelu u kojem zatezne kamate na priznate troškove postupka potražuje po višoj stopi, u skladu s prethodno obrazloženim.

Tuženikov zahtjev za naknadu troškova postupka sud je u cijelosti odbio kao neosnovan (čl. 154. st.3. ZPP-a).

Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu, 21. srpnja 2017.

Sutkinja:
Tina Šimović, v.r.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u roku od osam dana od dana kada se smatra da joj je dostava presude obavljena (za stranku koja je bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje), odnosno u roku od 8 dana po primitku presude (za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje), a podnosi se putem ovog suda u dva primjerka za sud i po jedan za svaku protivnu stranku.

za točnost otpravka ovlašteni službenik
Marija Lukić

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 22 Pž-7311/2017-3

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ivice Omazića, predsjednika vijeća, Davora Pustijanca, suca izvjestitelja i Tatjane Kujundžić Novak, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja TOTIĆ d.o.o. u stečaju, Zagreb, IV Stara Peščenica 1, OIB 11138377955, kojeg zastupa punomoćnica Blaženka Čulap, odvjetnica u Zagrebu, Trnjanska 59a, protiv tuženika ALFA MODUS d.o.o. Zagreb, Savska cesta 182, OIB 77422329096, kojeg zastupa punomoćnik Ivan Kapor, odvjetnik u Zagrebu, Zadarska 77, radi pobijanja pravne radnje stečajnog dužnika, odlučujući o tuženikovoju žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1604/2015 od 21. srpnja 2017., 13. studenoga 2019.

presudio je

I. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1604/2015 od 21. srpnja 2017. u točkama I., II., IV. i VI. njene izreke i sudi:

Odbija se tužiteljev tužbeni zahtjev koji glasi:

„I./Utvrđuje se da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja Sporazum radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini od 19. ožujka 2013., solemniziran kod javnog bilježnika Marijana Jurića pod poslovnim brojem OV-3266/2013.

II./Nalaže se Općinskom građanskom sudu u Zagrebu – zemljišnoknjižnom odjelu Sesvete na nekretninama upisanima u:

- zk.ul. br. 7002, zk.č.br. 1144 k.o. Sesvetski Kraljevec, Novačica (dvorište Novačica (418 m² i Igralište Novačica (543 m²)), ukupne površine 961 m²,

- zk.ul. br. 7001, zk.č.br. 1145 k.o. Sesvetski Kraljevec, Popovečka cesta (dvorište Popovečka cesta (500 m²), dio kuće br. 50 Popovečka cesta (104 m²) i oranica Popovečka cesta (111 m²)), ukupne površine 715 m²,

- zk.ul. br. 7003, zk.č.br. 1149 k.o. Sesvetski Kraljevec, Novačica (igralište Novačica (333 m²) i dvorište Novačica (117 m²)), ukupne površine 450 m²,

brisanje uknjižbe založnog prava za korist tuženika Alfa Modus d.o.o., na temelju Sporazuma radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini od 19. ožujka 2013. solemniziranog kod javnog bilježnika Marijana Jurića pod poslovnim brojem OV-3266/2013, radi osiguranja tražbine u iznosu od 3.652.000,00 kn, uz primjenu valutne klauzule, odnosno protuvrijednosti od EUR 481.423,26 po srednjem tečaju HNB na dan

sastavljanja ugovora, s redovnom kamatnom stopom po stopi od 12% godišnje, promjenjivom, drugim kamatama, naknadama i troškovima prema Sporazumu i uspostava zemljišnoknjižnog stanja kakvo je bilo prije provedbe predmetnog Sporazuma pod poslovnim brojem Z-1149/13, u roku od osam dana.

Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 99.143,75 kn, sa zateznim kamatama obračunatim počevši od 21. srpnja 2017. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope Hrvatske narodne banke na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, sve u roku od 8 dana.“

II. Nalaže se tužitelju naknaditi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 85.798,14 kn (osamdesetpettisučasedamstodevedesetosam kuna i četrnaest lipa) u roku od osam dana.

Obrazloženje

Trgovački sud u Zagrebu je presudom poslovni broj P-1604/2015 od 21. srpnja 2017. utvrdio da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja Sporazum radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini od 19. ožujka 2013., solemniziran kod javnog bilježnika Marijana Jurića pod poslovnim brojem OV-3266/2013. Točkom II. izreke je naloženo zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog građanskog suda u Zagrebu brisanje uknjižbe založnog prava u korist tuženika na temelju gornjeg Sporazuma. Točkom III. izreke je odbijen kao neosnovan tužiteljev zahtjev u dijelu kojim od tuženika traži izdavanje brisovnog očitovanja koja će u protivnom zamijeniti ova presuda te u dijelu u kojem od tuženika traži trpjeti uspostavu prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja na način da se briše založno pravo uknjiženo na nekretninama. Točkom IV. izreke je naloženo tuženiku naknaditi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 99.143,75 kn sa zakonskom zateznom kamatom. Točkom V. izreke je odbijen tužiteljev zahtjev za naknadu parničnih troškova u iznosu od 3.125,00 kn te je odbijen tužiteljev zahtjev za isplatu zakonskih zateznih kamata na zatraženi parnični trošak po stopi koja prelazi stopu koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope Hrvatske narodne banke na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena. točkom VI. izreke je odbijen tuženikov zahtjev za naknadu parničnih troškova.

Prvostupanjski sud je tako odlučio primjenom odredbe čl. 127. i 132. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12 i 45/13; dalje: SZ) nakon što je utvrdio da su ispunjene sve pretpostavke za primjenu tih članka.

Protiv te presude žalbu je podnio tuženik pobijajući ju u točkama I., II., IV. i VI. njene izreke zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže pobijanu presudu preinačiti i odbiti tužbeni zahtjev. Potražuje trošak žalbenog postupka u iznosu od 22.285,94 kn.

Tužitelj je podnio odgovor na žalbu kojim u bitnome osporava tuženikove navode iz žalbe te ukazuje na pravilnost izreke i obrazloženja prvostupanjskog suda.

Žalba je osnovana.

Ispitavši pobijanu presudu na temelju čl. 365. st. 1. i 2. („Narodne novine“ broj: 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 70/19; dalje: ZPP) u granicama razloga navedenih u žalbi i pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da je pobijanom presudom pogrešno primijenjeno materijalno pravo.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je pobijanje pravne radnje zasnivanja založnog prava u korist tuženika radi osiguranja naplate zajma koji je tuženik dao trećoj osobi.

Prvostupanjski sud je tijekom postupka utvrdio da je na temelju prijedloga za otvaranje stečaja Financijske agencije od 29. travnja 2013. nad tužiteljem otvoren stečaj rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-967/2013 od 3. srpnja 2013. Tuženik je kao zajmodavac 19. ožujka 2013. s društvom TEM-95 d.o.o. kao zajmoprimcem, Bar-Grad d.o.o. kao založnim dužnikom, Emilom Tošićem kao jamcem platcem, Brankom Turićem kao fiducijarnim vjerovnikom i tužiteljem kao založnim dužnikom zaključio Sporazum radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini, koji je solemniziran kod javnog bilježnika Marijana Jurića pod poslovnim brojem OV-3266/2013. Predmetnim sporazumom je tužitelj na svojim nekretninama k.č.br. 1144, z.k.ul. 7002, k.č.br. 1145, z.k.ul. 7001 i k.č.br. 1149, z.k.ul. 7003 sve upisane u k.o. Sesevski Kraljevec zemljišnoknjižnog odjela Općinskog građanskog suda u Zagrebu dopustio osnivanje založnog prava radi osiguranja tražbine tuženika prema zajmoprimcu (TEM-95 d.o.o.) u iznosu glavnice 3.650.000,00 kn i sporednih prava te je taj upis i proveden u zemljišnim knjigama. Sporazum radi osiguranja je sklopljen istog dana kao i sam ugovor o zajmu. Tuženik nije prijavio svoje potraživanje kao stečajni vjerovnik tužitelja. Utvrđeno je da je stečajni sudac dao odobrenje stečajnom upravitelju za pokretanje ovog postupka. Predmetna tužba je podnesena 29. lipnja 2015. odnosno unutar prekluzivnog roka od dvije godine od otvaranja stečaja, te su ispunjene procesne pretpostavke u smislu odredbe čl. 141. st. 2. i st. 4. SZ-a. Prema izvješću stečajne upraviteljice stečajna masa tužitelja iznosi 5.604.390,53 kn, a priznate su tražbine u iznosu od 9.070.475,89 kn. Utvrđeno je da bi se pobijanjem predmetnog sporazuma ostvarilo bolje namirenje ostalih stečajnih vjerovnika jer tuženik ima založno pravo odnosno on može namiriti svoju osiguranu tražbinu iz vrijednosti predmetnih nekretnina neovisno o drugim stečajnim vjerovnicima. Utvrđeno je da tužitelj nije primio nikakvu protučinidbu za založno pravo koje je zasnovao u korist tuženika niti je tužitelj zajmoprimac sklopljenog zajma. Prvostupanjski sud je utvrdio da pravomoćna presuda kojom se prihvaća zahtjev za pobijanje pravne radnje, oduzima pravnoj radnji učinak prema stečajnoj masi i djeluje prema stečajnom dužniku, stečajnoj masi i svim stečajnim vjerovnicima pa je odbijen dio tužbenog zahtjeva kojim se traži uspostava ranijeg zemljišnoknjižnog stanja i izdavanje odgovarajućeg brisovnog očitovanja, jer tužitelj niti je pravno ovlašten zahtijevati takvu radnju od tuženika niti je takvo očitovanje tuženika potrebno za ostvarivanje pravnih posljedica pobijanja pravne radnje stečajnog dužnika sve sukladno odredbi čl. 141. st. 5. i 7. SZ-a. Na temelju navedenoga prvostupanjski sud je utvrdio da su ispunjene pretpostavke iz čl. 127. i 132. SZ-a i odlučio o tužbenom zahtjevu.

Tuženik u žalbi u bitnome navodi da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo jer se ovdje ne radi o pravnoj radnji bez naknade iz razloga što je tuženik zajam, koji je osiguran spornim založnim pravom, isplatio i još uvijek mu nije vraćen. Smatra kako bi se ova situacija potencijalno mogla podvesti pod kongruentno namirenje, ali da ni za

to nisu ispunjene sve pretpostavke i da tužitelj nije niti dokazivao pretpostavke za kongruentno namirenje.

Tuženikov žalbeni navod je osnovan. Odredbom čl. 132. SZ-a je propisano da se pravna radnja dužnika bez naknade, ili uz neznatnu naknadu može pobijati, osim ako je poduzeta četiri godine prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka. Sporno pitanje u ovoj pravnoj stvari je predstavlja li radnja kojom je tužitelj zasnovao založno pravo radi osiguranja tražbine tuženika prema trećoj osobi pravnu radnju bez naknade.

Prema formulaciji citirane odredbe, za pitanje kvalifikacije radnje bez naknade nije relevantno je li naknada za poduzetu pravnu radnju usmjerena prema stečajnom dužniku ili prema trećoj osobi, bitno je postoji li (općenito) naknada za poduzetu pravnu radnju ili ne. Pravna radnja bez naknade je ona pravna radnja dužnika prema vjerovniku kada druga strana na temelju pravnog posla u vezi s kojim je radnja poduzeta nije dužna na temelju tog pravnog posla ispuniti dužniku ili trećemu nikakvu protučinidbu odgovarajuće vrijednosti (u tom smislu i presuda ovog suda poslovni broj PŽ-4611/2006 od 14. travnja 2009. te presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Revt-45/2012 od 12. veljače 2013.).

Iz stanja spisa proizlazi da je zasnivanje založnog prava neodvojivo povezano s ugovorom o zajmu bez obzira na to što je radi zasnivanja založnog prava sklopljen zasebni sporazum. Navedena neodvojivost pravnih poslova proizlazi iz činjenice da je čl. 6. Ugovora o zajmu (str. 37. spisa i dalje) ugovoreno da će se radi osiguranja zajma zasnovati založno pravo te je upravo na taj način i zasnovano založno pravo na nekretnini tužitelja Sporazumom radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini (str. 9. spisa i dalje). Oba pravna posla su sklopljena isti dan, 19. ožujka 2013. Iz navedenoga proizlazi da je pravna radnja koja se pobija sklopljena s naknadom jer je založno pravo zasnovano radi osiguranja vraćanja pozajmice koju je tuženik dao trećoj osobi.

Dakle, u predmetnom slučaju se radi o pravnoj radnji s naknadom, odnosno, gledano iz pozicije tuženika, on nije dobio založno pravo bez naknade već to založno pravo osigurava pozajmicu koju je on dao trećoj osobi. Pri tome, za primjenu odredbe čl. 132. SZ-a, nije relevantno što tužitelj nije dobio nikakvu naknadu za to što je zasnovao založno pravo radi osiguranja tražbine treće osobe jer se odredba čl. 132. SZ-a primjenjuje na situacije kada protučinidba ili naknada uopće ne postoji za određenu pravnu radnju, a ne kada je ta protučinidba upravljena na treću osobu kao što je ovdje slučaj. Stoga ne dolazi do primjene odredbe čl. 132. SZ-a, a tužitelj nije dokazivao pretpostavke za druge slučajeve pobijanja pravnih radnji te je valjalo prvostupanjsku presudu preinačiti i odbiti tužbeni zahtjev.

Slijedom navedenoga, tuženik je u cijelosti uspio u sporu te mu pripada pravo na parnični trošak sukladno čl. 154. ZPP-a. Tuženik je zatražio trošak sastava odgovora na tužbu, te trošak zastupanja na ročištu 8. veljače i 13. ožujka 2017. u iznosu od po 14.270,00 kn uvećano za PDV za svaku od tih radnji. Prvostupanjski sud je na ročištu 13. ožujka 2017. utvrdio vrijednost predmeta spora u iznosu od 1.426.228,06 kn. Stoga tuženik ima pravo na zatražene troškove sukladno odredbi čl. 155. ZPP-a, odnosno, ima pravo na trošak sastava odgovora na tužbu u iznosu od 14.270,00 kn sukladno Tbr. 8. t. 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 91/04, 37/05, 59/07, 148/09, 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15; dalje: Tarifa). Zatim mu pripada pravo na trošak zastupanja na ročištima 8. veljače i 13. ožujka 2017. za svako po 14.270,00 kn sukladno Tbr. 9. t. 1.

Tarife. Dakle, tuženik ima pravo na trošak prvostupanjskog postupka u iznosu od 42.810,00 kn te pravo na zatraženi PDV (25%) na taj iznos, što ukupno iznosi 53.512,20 kn.

Tuženik ima pravo i na zatraženi trošak sudske pristojbe na odgovor na tužbu u iznosu od 2.500,00 kn sukladno Tar. br. 1. st. 2. Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj: 74/95, 57/96, 137/02, 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15).

Nadalje, tuženik je u cijelosti uspio sa žalbom stoga mu pripada pravo i na zatraženi trošak sastava žalbe u iznosu od 17.828,75 kn sukladno Tbr. 10. t. 1. Tarife što uvećano za traženi PDV (25%) iznosi ukupno 22.285,94 kn.

Tuženik ima pravo i na traženi trošak sudske pristojbe na žalbu u iznosu od 7.500,00 kn sukladno Tar. br. 3. st. 1. Zakona o sudskim pristojbama.

Slijedom svega navedenog, valjalo je tuženiku dosuditi pravo na ukupan parnični trošak u iznosu od 85.798,14 kn.

Stoga je ovaj sud primjenom odredbe čl. 373. ZPP-a odlučio kao u izreci.

Zagreb, 13. studenoga 2019.

Predsjednik vijeća
Ivica Omazić

Dokument je elektronički potpisan:

IVICA OMAZIĆ

Vrijeme potpisivanja:

16-12-2019

12:11:48

DN:

C=HR

O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2.5.4.87=#130D48523937333439333636353139

L=ZAGREB

S=OMAZIĆ

G=IVICA

CN=IVICA OMAZIĆ

Broj zapisa: **1788f-df42a**

Kontrolni broj: **0f2a2-822f8-b4cfd**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=IVICA OMAZIĆ, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Revd 1326/2020-2

REPUBLIKA HRVATSKA
RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca dr. sc. Jadranka Jaga predsjednika vijeća, Branka Medančića člana vijeća i izvjestitelja i Gordane Jalšovečki članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Totić d.o.o. u stečaju, Zagreb, IV Stara Peščenica kbr. 1 (OIB: 11138377955), kojeg zastupa punomoćnica Blaženka Čulap, odvjetnica iz Zagreba, Trnjanska kbr. 59a, protiv tuženika Alfa Modus d.o.o. iz Zagreba, Savska cesta kbr. 182 (OIB: 77422329096), kojeg zastupa punomoćnik Ivan Kapor, odvjetnik iz Zagreba, Zadarska kbr. 77, radi pobijanja pravne radnje stečajnog dužnika, odlučujući o prijedlogu tužitelja da mu se dopusti revizija protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. PŽ-7311/2017-3 od 13. studenoga 2019., kojom je preinačena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl. br. P-1604/2015 od 21. srpnja 2017., u sjednici održanoj 3. studenoga 2020.,

riješio je:

I. Tužitelju se dopušta revizija protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. PŽ-7311/2017-3 od 13. studenoga 2019. u odnosu na u njegovom prijedlogu za dopuštenje revizije naznačeno pitanje:

"je su li sudovi potpuno slobodni u ocjeni provedenih dokaza te stanja spisa i ocjeni o tome kada je predmet spora dovoljno raspravljen da se o njemu može donijeti pravilna odluka, uz to i slobodni u odabiru razloga obrazloženja svoje ocjene „da tužitelj nije dokazivao pretpostavke za druge slučajeve pobijanja pravnih radnji“ - te da postoje razlozi za preinačenje prvostupanjske odluke?"

Obrazloženje

Drugostupanjskom presudom preinačena je po žalbi tuženika prvostupanjska presuda tako da je odbijen tužbeni zahtjev kako glasi:

„I./ Utvrđuje se da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja Sporazum radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini od 19. ožujka 2013., solemniziran kod javnog bilježnika Marijana Jurića pod poslovnim brojem OV-3266/2013.

II./ Nalaže se Općinskom građanskom sudu u Zagrebu - zemljišnoknjižnom odjelu Sessvete na nekretninama upisanima u:

- zk.ul.br. 7002, zk.č.br. 1144 k.o. Sessvetski Kraljevec, Novačica (dvorište Novačica (418 m² i Igralište Novačica (543 m²)), ukupne površine 961 m²,

- zk.ul.br. 7001, zk.č.br. 1145 k.o. Sessvetski Kraljevec, Popovečka cesta (dvorište Popovečka cesta (500 m²), dio kuće br. 50 Popovečka cesta (104 m²) i oranica Popovečka cesta (111 m²)), ukupne površine 715 m²,

- zk.ul.br. 7003, zk.č.br. 1149 k.o. Sessvetski Kraljevec, Novačica (igralište Novačica (333 m²) i dvorište Novačica (117 m²)), ukupne površine 450 m²,

brisanje uknjižbe založnog prava za korist tuženika Alfa Modus d.o.o., na temelju Sporazuma radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini od 19. ožujka 2013. solemniziranog kod javnog bilježnika Marijana Jurića pod poslovnim brojem OV-3266/2013, radi osiguranja tražbine u iznosu od 3.652.000,00 kn, uz primjenu valutne klauzule, odnosno protuvrijednosti od EUR 481.423,26 po srednjem tečaju HNB na dan sastavljanja ugovora, s redovnom kamatnom stopom po stopi od 12% godišnje, promjenjivom, drugim kamatama, naknadama i troškovima prema Sporazumu i uspostava zemljišnoknjižnog stanja kakvo je bilo prije provedbe predmetnog Sporazuma pod poslovnim brojem Z-1149/13, u roku od 8 dana.

IV./ Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 99.143,75 kn, sa zateznim kamatama obračunatim počevši od 21. srpnja 2017. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope Hrvatske narodne banke na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, sve u roku od 8 dana.“,

dok je tužitelju naloženo naknaditi tuženiku parnični trošak od 85.798,14 kn.

Tužitelj je sukladno čl. 387. i 385. Zakona o parničnom postupku podnio prijedlog da mu se protiv te drugostupanjske presude dopusti revizija, a sve zbog pravnih pitanja koje (kako navodi) drži važnim za odluku u sporu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Na prijedlog za dopuštenje revizije nije odgovoreno.

Prijedlog je osnovan.

Pobijana drugostupanjska presuda donesena je 13. studenoga 2019., slijedom čega se, a na temelju odredbe čl. 117. st. 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 70/19), na snazi od 1. rujna 2019. (prema kojoj: "Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, odredbe ovoga Zakona o reviziji primjenjivati će se i na sve postupke u tijeku u kojima do stupanja na snagu ovoga Zakona nije donesena drugostupanjska odluka."), na ovaj spor glede dopuštenosti revizije (prema njegovom sadržaju) primjenjuje novelirana odredba čl. 382. st. 1. Zakona o parničnom postupku

("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11 - 148/11 pročišćeni tekst, 25/13, 28/13, 89/14 i 70/19 - dalje: ZPP-a), prema kojoj stranke mogu podnijeti reviziju "protiv presude donesene u drugom stupnju ako je Vrhovni sud Republike Hrvatske dopustio podnošenje revizije."

Podneseni prijedlog valja razmotriti u smislu odredaba ZPP-a koje uređuju pitanje dopuštenosti revizije, i to:

- odredbe čl. 387. st. 3., koja propisuje obvezatni sadržaj prijedloga stranke za dopuštenost revizije - da bi on bio dopušten, a prema kojoj: "U prijedlogu stranka mora određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg predlaže da joj se dopusti podnošenje revizije te određeno izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno u smislu odredaba članka 385.a stavka 1. ovoga Zakona. Ako se prijedlog za dopuštenje revizije podnosi zbog različite prakse viših sudova, stranka je uz prijedlog dužna dostaviti odluke sudova na koje se poziva ili ih određeno naznačiti.",

- odredbe čl. 385.a stavka 1., prema kojoj: „Vrhovni sud Republike Hrvatske dopustit će reviziju ako se može očekivati odluka o nekom pravnom pitanju koje je važno za odluku u sporu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu...“.

Tužitelj je predložio da mu se protiv drugostupanjske presude dopusti revizija, pa je, uz navod da odluka o predmetu spora ovisi od pitanja važnih i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni i za razvoj prava kroz sudsku praksu, u prijedlogu postavio pitanja:

1. „Smije li drugostupanjski sud preinačiti prvostupanjsku presudu kada za preinačenje ne postoje zakonske pretpostavke po članku 373. ZPP-a već postoje isključivo uvjeti za ukidanje prvostupanjske odluke sukladno članku 370. ZPP-a jer je tužitelj predlagao dokaze pobijanja pravne radnje sukladno čl. 130. Stečajnog zakona, vezano uz čl. 128. Stečajnog zakona, a koje dokazne prijedloge je prvostupanjski sud odbio provoditi jer je zauzeo stav da se radi o pobijanju pravne radnje sukladno članku 132. Stečajnog zakona slijedom čega pobijanu presudu nije moguće ispitati jer ista nema razloga o odlučnim činjenicama odnosno o njima postoji proturječnost između razloga presude i isprava?“

2. „Je li u konkretnom slučaju drugostupanjski sud trebao postupiti u skladu s člankom 370. ZPP-a, ukinuti rješenjem prvostupanjsku presudu i vratiti predmet istom sudu na novo suđenje uz provođenje predloženih dokaza iz tužbe budući da pobijanu presudu nije moguće ispitati jer ista nema razloga o odlučnim činjenicama odnosno o njima postoji proturječnost između razloga presude i isprava, slijedom čega je dopuštena revizija u ovom predmetu sukladno čl. 385. st. 2. ZPP-a?“

3. „Je li u konkretnom slučaju ostvarena bitna povreda odredaba parničnog postupka pred drugostupanjskim sudom iz čl. 354. st. 2. toč. 11 ZPP slijedom čega je navedeno pitanje bitno jer je drugostupanjski sud u svojoj odluci bez valjana obrazloženja odstupio od ustaljene dosadašnje prakse Vrhovnog suda i drugostupanjskih sudova jer je u navedenoj situaciji bio dužan ukinuti prvostupanjsku presudu i vratiti predmet na novi postupak?“

Ta se pitanja zbog razloga u svezi kojih su postavljena u suštini svode na pitanje: "je li sudovi potpuno slobodni u ocjeni provedenih dokaza te stanja spisa i ocjeni o tome kada je predmet spora dovoljno raspravljen da se o njemu može donijeti pravilna odluka, uz to i slobodni u odabiru razloga obrazloženja svoje ocjene „da tužitelj nije dokazivao pretpostavke za druge slučajeve pobijanja pravnih radnji“ - te da postoje razlozi za preinačenje prvostupanjske odluke?“

Postavljena pitanja valja sagledati imajući na umu da odredbe čl. 385.a ZPP-a predviđaju postojanje u prijedlogu za dopuštenje revizije određeno formuliranog pravnog pitanja zbog kojeg se prijedlog podnosi i (kada se, kao ovdje, predlagatelj poziva na "različitu" sudsku praksu) postojanje u osporenoj odluci pravnog shvaćanja koje je suprotno sudskoj praksi ili (u očekivanju) nesigurno ili neujednačeno, toliko da ga treba još i tumačiti - sve kako bi u odnosu na postavljeno pitanje i to shvaćanje Vrhovni sud Republike Hrvatske imao opravdani razlog i mogao ispuniti svoju svrhu („osigurati jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni“), tumačenjem zakona i ujednačavanjem sudske prakse.

Polazeći od toga i odredbe čl. 387. st. 1. ZPP-a, prema kojoj: "Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučuje o dopuštenosti revizije na temelju prijedloga za dopuštenje revizije." - dakle i u granicama u prijedlogu formuliranog pitanja, u prijedlogu tužitelja postavljena pitanja, shvaćena suštinski kao naznačeno pitanje, Vrhovni sud Republike Hrvatske ocjenjuje važnim za odluku u konkretnom pravnom odnosu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni: osporena presuda temeljena je na shvaćanju za koje postoji ili se može očekivati neujednačena i nesigurna praksa.

Stoga je pravilno za zaključiti:

- da u odnosu na u prijedlogu postavljena pitanja postoje pretpostavke iz odredbe čl. 385.a st. 1. ZPP-a za ujednačavanje primjene prava i preispitivanje sudske prakse po Vrhovnom sudu Republike Hrvatske (u ostvarenju svrhe: „osigurati jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni“),

- da su (time) u odnosu na ta pitanja nastali uvjeti za dopuštenje revizije: sve kako bi se povodom revizije mogla preispitati osporena presuda,

te odlučiti kao u izreci ovoga rješenja (primjenom odredaba čl. 387. st. 4. i 6. ZPP-a).

Zagreb, 3. studenoga 2020.

Predsjednik vijeća:
dr. sc. Jadranko Jug, v.r.

ZA TOČNOST OTPRAVKA
Ovlašteni službenik:
Voditelj Pisarnice za prijem i otpremu

Mirko Paša